

Către: **Ministerul Justiției**

Copie: **Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru**
Cancelaria de Stat

Nr. 75/23-EC din 27 septembrie 2023

Ref: Proiectul legii privind modificarea unor acte normative (privind procesul de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative)

Asociația Businessului European (EBA Moldova) se adresează în contextul consultărilor publice demarate pentru modificarea Proiectului legii privind modificarea unor acte normative (privind procesul de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative), Legea 100/2017 cu privire la actele normative și urmare a examinării Vă comunicăm următoarele.

Constatăm cu regret că prevederea, actualmente în vigoare, *Articolul 34. Expertiza proiectului actului normativ, (4) Proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare (AIR), se exclude*, ceea ce presupune eliminarea societății civile și a asociațiilor de business la etapa de analiză a impactului de reglementare. Or, analiza impactului de reglementare a oricărui act normativ sau modificărilor la actele normative este elementul cheie în argumentarea/justificarea necesității modificării cu transparentizarea impactului asupra mediului de afaceri.

Conform ghidului publicat (link: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/handbook-on-the-legal-approximation-varianta-de-tipar-no-copy_0.pdf) armonizarea cadrului legal ca element cheie în procesul de integrare cu succes a Republicii Moldova în UE, în speță capitolul 4.6: Efectuarea analizei impactului regulatoriu statuează expres importanța și necesitatea utilizării acestui instrument, după cum urmează:

- Transpunerea actelor juridice ale UE fără a analiza mai întâi efectele și opțiunile unor astfel de acte ar putea duce cu ușurință la o legislație moldovenească care este pe deplin armonizată, dar inaplicabilă. (citată din Raportul menționat supra)
- Efectuarea AIR-urilor va fi imperativă în timpul negocierilor de aderare pentru capitolele (financiare) cele mai solicitante, precum mediu, transport, energie și agricultură. Pentru ca poziția de negociere să fie realistă și implementabilă, acestea vor trebui definite în conformitate cu capacitățile Moldovei de a implementa acquis-ul UE. Aceste capacități nu pot fi evaluate fără a dezvolta o AIR adecvată (și uneori profundată). (citată din Raportul menționat supra)

- La elaborarea evaluărilor de impact, ca punct de plecare pentru Moldova, redactorii juridici ar trebui să utilizeze evaluările de impact elaborate de Comisia Europeană atunci când acel act UE a fost elaborat de UE în sine. (citată din Raportul menționat supra)

Respectiv concluzionăm că AIR este un instrument utilizat de UE. Or, Republica Moldova, țară candidat în UE aplică și ajustează cadrul său legal la bunele practici europene și aquisul comunitar.

Conform Chestionarului de Informații solicitat de Comisia Europeană Guvernului Republicii Moldova pentru pregătirea Avizului privind aplicarea Republicii Moldova pentru aderarea la Uniunea Europeană Partea I aprilie 2022, două întrebări referitor la AIR sunt listate:

- 13. Cum își exercită Parlamentul funcțiile legislative? Există un sistem de verificare, la nivel de Parlament, a compatibilității noilor legislații și modificărilor propuse în procedura parlamentară cu aquis-ul UE? Explicați și furnizați informații și exemple. Parlamentul solicită documente însoțitoare atunci când evaluează proiectele de lege, **cum ar fi evaluări de impact**, dovezi ale consultărilor publice?
- 48. **Sunt evaluările de impact** (fiscale, de reglementare, de mediu etc.) **pregătite sistematic pentru proiectele legislative și propunerile de politici?** Ce mecanisme există pentru a monitoriza implementarea efectivă a actelor juridice de către organismele publice (de exemplu, sistemul de monitorizare a politicilor în vigoare, cerințele de raportare, supravegherea administrativă și inspecțiile)?

Respectiv concluzionăm că AIR este un instrument utilizat de UE. Or, Republica Moldova, țară candidat în UE aplică și ajustează cadrul său legal la bunele practici europene și aquisul comunitar.

Indicele politicilor pentru IMM-uri Țările partenere estice 2020, EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ACTULUI SMALL BUSINESS PENTRU EUROPA, OECD statuează că *Republica Moldova a făcut progrese moderate în dezvoltarea în continuare a unui mediu de afaceri propice pentru IMM-uri. Moldova a avansat în implementarea Strategiei de dezvoltare a IMM-urilor 2012-2020 cu progrese substanțiale în reducerea reglementărilor împovărătoare, implementarea analizei impactului reglementării și furnizarea de servicii de dezvoltare a afacerilor pentru IMM-uri.*

În aceeași ordine de idei, potrivit raportului OECD (2021)¹, **o viziune greșită pare să prevaleze precum că, analiza ex-ante a impactului noilor reglementări care rezultă din procesul de aderare la UE nu este necesară, având în vedere angajamentul puternic la nivel politic față de avansarea în procesul de integrare în UE. Acest lucru creează riscul ca țările să nu reușească să efectueze în mod sistematic o analiză care sprijină implementarea legilor de transpunere. Ca rezultat, prea multe reglementări sub-optimale pot fi introduse, reducând eficacitatea și impactul noilor politici.**

Considerând cele menționate supra, instrumentul AIR aplicabil astăzi rămâne a fi unicul și cel mai eficient în asigurarea calității proiectelor actelor normative, în speță în procesul de armonizare legislativă la aquisul comunitar.

---

¹ Sursa: [https://one.oecd.org/document/GOV/SIGMA\(2021\)1/en/pdf](https://one.oecd.org/document/GOV/SIGMA(2021)1/en/pdf)

Rămânem la dispoziția Dvs., exprimând deschiderea și disponibilitatea comunității de afaceri de a oferi suportul și expertiza necesară în vederea ajustării cadrului legal pentru realizarea unei dezvoltări sustenabile în termen lung.

Cu deosebit respect,

**Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European**

Ex: eugen.cozmulici@eba.md

Tel: 079188919